

Nd. 12. Frumvarp til laga [12. mál]

um breytingu á lögum um almannatryggingar, nr. 67/1971, með síðari breytingum.

Flm.: Kjartan Jóhannsson, Jóhanna Sigurðardóttir, Kristín Halldórsdóttir,
Geir Gunnarsson, Guðrún Helgadóttir, Pétur Sigurðsson.

1. gr.

Við 2. tl. 1. mgr. 32. gr. laganna bætist nýr staflíður er orðist svo:
c. Ferðakostnað að fullu með áætlunarbíl, eða skv. kílómetragjaldi ef áætlunarferðir eru ekki fyrir hendi, þegar sjúklingur þarfnast ítrekaðrar meðferðar hjá lækni í sjúkrahúsi eða á sjúkrastofnun, svo sem í endurhæfingu, með eða án innlagningar, þótt vegalengd sé skemmri en 15 km, enda séu ferðir fleiri en 30 á 12 mánaða tímabili.

2. gr.

Lög þessi öðlast þegar gildi og réttur skv. 1. gr. tekur til allra tilvika frá og með 1. maí 1982.

Greinargerð.

Frumvarp þetta var flutt á síðasta löggjafarþingi en varð þá ekki útrætt. Þá fylgdi því svofelld greinargerð:

Samkvæmt b-lið 2. tl. 1. mgr. 32. gr. laga um almannatryggingar er einungis greiddur ferðakostnaður þegar vegalengd er meiri en 15 km. Augljóslega getur sjúklingur orðið fyrir mjög verulegum og tilfinnanlegum útgjöldum þótt hver ferð sé skemmri en 15 km, ef fara þarf mjög margar ferðir. Því frumvarpi, sem hér er flutt, er ætlað að ná til slíkra tilvika.

Til marks um hvað hér um ræðir skal tekið dæmi af hafnfirskri stúlku sem þarfnáðist ítrekaðrar meðferðar sem var reyndar óumdeilanlega hluti af heildaraðgerð. Stúlkan festi hönd í snigli í sælgætisgerðarvél þannig að hana tók í sundur frá litlafingri um þvert handarbak að þumalfingri. Til þess að endurskapa höndina gekkst stúlkan undir fjölda skurðaðgerða þar sem hver áfanginn rak annan. Það var hins vegar órjúfanlegur hluti

aðgerðarinnar að hún nyti þjálfunar milli skurðaðgerða, annars yrðu þær gagnslaugar. Sótt var um endurgreiðslu vegna ferða í þessa þjálfun. Kostnaður af þeim var umtalsverður. Alls voru ferðirnar nokkuð yfir eitt hundrað. Ef venjulegar strætisvagnaferðir hefðu verið notaðar nam kostnaðurinn yfir 10 þús. krónum eins og verðlag er núna. Stúlkan var hins vegar staðráðin í að láta ekki slysið hindra sig í námi, en til þess að það mætti takast dugði ekki að láta mikinn tíma fara til spillis í ferðir og bið eftir þeim. Þetta tókst með því að fjölskyldan lagði á sig að útvega henni bifreið til afnota. Hér var lagt í mikinn kostnað til þess að aðgerðin tækist sem best og slysið bitnaði ekki á náminu.

Þess má að lokum geta að sú stúlka, sem hér um ræðir, var fyrir slysið Íslandsmeistari í fimleikum og hún hóf aftur æfingar og er nú þjálfari í fimleikum.

Umsókninni um endurgreiðslu ferðakostnaðar svaraði Tryggingastofnunin þannig:

„Mál yðar varðandi endurgreiðslu á ferðakostnaði vegna þjálfunar eftir slys var tekið fyrir á fundi tryggingaráðs 14. desember s. l.

Tryggingaráð staðfesti þá fyrri synjun slysatryggingadeildar Tryggingastofnunar ríkisins á greiðslu ofangreinds kostnaðar með vísan til 2. töluliðar 1. málsgreinar 32. gr. almannatryggingalaga.

Yðar tilvik virðist því miður ekki heldur geta fallið undir endurgreiðslureglur sjúkrasamlaga um ferðakostnað sjúklinga innanlands, sbr. 6. gr. reglnanna.“

Þetta mál er einungis rakið til sannindamerkis um hversu óréttlátt núverandi kerfi er. Í þessu dæmi er um að ræða einstakling sem hefur farið í ferðir. sem samtals eru yfir 2000 km, til þess að endurheimta heilsuna en nýtur engrar aðstoðar frá tryggingunum til greiðslu á ferðakostnaði á sama tíma og aðrir fá endurgreiddan ferðakostnað sem er einungis lítið brot af því sem hér um ræðir.

Vafalaust eru mörg tilvik hliðstæð þessu og þeim fer fjölgandi með nýrri tækni í læknisfræði. Ákvæði laganna eru því bæði óréttlát og úrelt. Tilgangur almannatrygginganna er að jafna aðstöðu og hindra að efnahagslegt misrétti komi í veg fyrir að fólk njóti læknishjálpar. Af þessum sökum er sú breyting, sem hér er lagt til að gerð verði á lögnum, bæði sanngjörn og nauðsynleg.

Athugasemdir við einstakar greinar frumvarpsins.

Um 1. gr.

Samkvæmt þessari grein er gert ráð fyrir að greiddur sé allur ferðakostnaður þegar ferðir á 12 mánaða tímabili eru fleiri en tiltekið lágmark, 30 ferðir.

Um 2. gr.

Hér er gert ráð fyrir að rétturinn til þess að njóta endurgreiðslu á ferðakostnaði skv. 1. gr. nái til þeirra sem hafa sannanlega lent í þessum miklu útgjöldum á s. l. þremur árum. Er þetta sanngjarnt með tilliti til þess að því óréttlæti, sem nú ríkir, hefði átt að vera búið að breyta og lagfæra lagaákvæðin fyrir löngu, svo úrelt sem þau eru orðin.